

N:o 9.

Ank. till Riksd. kansli den 24 februari 1898, kl. 2 e. m.

Memorial, angående ändring af gällande bestämmelser rörande stämpelförsäljningsmans och stämpelkontrollants rätt till provision.

(1:a A.)

Angående stämpelförsäljningsmans rätt till ersättning för besvär och kostnader, finnes i 51 § af kongl. förordningen angående stämpelafgiften den 9 augusti 1894 stadgadt följande:

»I redovisning för stämplars eger försäljningsman såsom ersättning för besvär och kostnader räkna sig till godo, i Stockholm och länsresidensstäderna tre procent samt i öfriga städer och å landet fyra procent af det belopp, för hvilket stämplars försålts, intill en årlig försäljningssumma af 20,000 kronor; dock att domhafvande å landet må, äfven om han är boende i residensstad, tillgodoföra sig fyra procent af det försålda beloppet intill nyssnämnda årliga försäljningssumma. För öfverskjutande belopp må icke i något fall beräknas högre provision än två procent.

Der särskilda bestämmelser äro meddelade om provision för tjänsteman, hvilken vid embetsverk erhållit förordnande att verkställa stämpelbeläggning af expeditioner, gäller hvad sålunda är stadgadt.»

Äldre stämpelförordningar anvisade den, som påförts för hög stämpelafgift, ingen annan utväg att härutinnan vinna rättelse än genom

Bih. till Riksd. Prot. 1898. 5 Saml. 1 Afd. 9 Häft. (N:o 9.)

åtal mot den embets- eller tjänsteman, som handlagt stämpelfrågan. Om i aktionsmålet blef utredt, att stämpelafgift debiterats till högre belopp än som vederbort, förpligtades då tjänstemannen att mot återfående af de obehörigt åsatta stämplarne återbetala den uppburna afgiften, hvaraf blef en naturlig följd, att någon provision å det återburna beloppet ej kom att utgå.

Genom 26 § i nu gällande stämpelförordning infördes emellertid ett enklare förfarande för erhållande af restitution af för högt debiterad stämpelafgift, i det att rätt till sådan restitution medgafs, utan att tjänstemannen behöfde inblandas i saken. Talan om återfående af erlagd stämpelafgift kan numera anhängiggöras i den hofrätt, hvarunder tjänstemannen lyder, hvarefter hofrätten eller Kongl. Maj:t, derest talan dit fullföljes, eger förordna om återbetalning af för högt debiterad stämpelafgift, hvilken den dertill berättigade då eger att i statskontoret uppbara. Vid detta förfarande möter emellertid den oegentligheten, att den tjänsteman, som verkställt en debitering, hvilken sedermera befunnits oriktig, icke, utan att särskildt åtal mot honom anställes för felaktigt förfarande, synes kunna förpligtas att återbära den provision, som belöper på den restituerade, men af honom redovisade stämpelafgiften, och utskottet har af officiela handlingar, som öfverlemnats till utskottet, inhemtat, att fall äfven förekommit, der domare vägrat att på anmaning från statskontoret återbetala den provision, han i ett sådant fall som det nu omförmälda tillgodonjutit. Något rimligt skäl synes dock icke förefinnas, att statsverket skall behöfva vidkännas provision för det stämpelbelopp, som oriktigt debiterats. Och då den restituerade stämpeln kan uppgå till betydande belopp — såsom vid testamenten, fideikommiss och bouppteckningar — är frågan af den praktiska betydelse, att den icke får förbises. Utskottet anser därför nödigt att för de fall af restitution, som i 26 § stämpelförordningen afses, genom ett tillägg till 51 § i samma förordning uttryckligen stadga skyldighet för embets- eller tjänsteman, som verkställt oriktig debitering af stämpelafgift, att återbära af honom åtnjuten provision för det för högt debiterade beloppet, samt hemställer,

1:o) att Riksdagen måtte besluta, att 51 § i nu gällande förordning angående stämpelafgiften skall i nedan intagna delar erhålla följande förändrade lydelse:

»I redovisning — — — — —
— — — — — två procent.

Har i den ordning 26 § stadgar genom beslut, som eger laga kraft, blifvit bestämdt, att erlagd stämpelafgift må återbekommas, skall derå belöpande provision gå åter.

Den särskilda — — — — —
— — — — — stadgadt.»

Till kontroll af att stadgad stämpelafgift utgöres, finnes i 40 och 41 §§ af gällande stämpelförordning stadgadt, att, då renoveradt exemplar af underrätts protokoll öfver lagfarter, in-teckningar, äktenskapsförord samt boupp-teckningar, testamenten, som vid domstolen bevakas, morgongåfvobref och afhandlingar om lösöreköp till hofrätt insändas, dervid skola fogas de med n:o 2 märkta delarne af de dubbla belägningsstämplor, med hvilka de till protokol-len hörande handlingar blifvit försedda; samt att de insända stämpeldelarne skola i hofrätternas advokatfiskalskontor granskas och med protokol-len jemföras genom dertill af hofrätterna förordnade tjänstemän, hvilka böra hos advokatfiskalen anmäla förekommande felaktigheter.

Enligt sist nämnda paragraf ega dessa tjänstemän att för omförmälda granskningsarbete uppbära af stämpelmedlen utgående arfvoden.

Härjemte finnes särskildt anmärkningsarfvode stadgadt i 60 § 2 mom., hvilket författningsrum är af följande lydelse:

»Å de medel, böter undantagna, som inflyta med anledning af anmärkning af särskild, enligt 41 § af hofrätt förordnad tjänsteman, utgår anmärkningsarfvode med femton procent, hvaraf hälften tillfaller denne tjänsteman och hälften advokatfiskalen i hofrätten.»

Med den sålunda beviljade provisionen af 15 procent å de medel, som inflyta med anledning af gjord anmärkning för uraktlåten stämpelbeläggning eller för lågt debiterad stämpelafgift har tydligen afsetts att bereda en godtgörelse åt vederbörande tjänsteman allenast i det fall, att på grund af gjord anmärkning staten erhållit någon inkomst, om hvilken den eljest gått miste.

Ej sällan lärer emellertid förekomma, att, sedan vid granskningen af de till hofrätten insända renovationerna befunnits, att någon dertill hörande stämpel saknas, vid framställd anmärkning blifver utrönt, att den handling, som i protokollet afses, väl blifvit i vederbörlig ordning

belagd med stämpel, men att kontrollstämpeln af glömska från domhafvandens sida ej kommit att medfölja renovationen; samt att domhafvanden efter erhållen del af anmärkningen med upplysning om nämnda förhållande insänder den kontrollstämpel, som fattats. I sådana fall bör enligt utskottets åsigt någon anmärkningsprovision icke af statsverket utbetalas, helst som den granskande tjänstemannen redan genom 41 § blifvit tillförsäkrad särskildt, af stämpelmedlen utgående granskningsarfvode, utan torde provision böra utgå endast i det fall, att handling, som bort beläggas med stämpel, antingen ej fått sådan sig åsatt eller ock blifvit belagd med stämpel till mindre belopp än det stadgade.

Då, enligt hvad för utskottet blifvit anmäldt, förordningens ordalag gifvit anledning till en tolkning i motsatt riktning mot den åsigt, utskottet sålunda uttalat, har utskottet velat föreslå ett förtydligande af stadgandet rörande den provision, som i anledning af anmärkning af nu i frågavarande slag bör till ofvanbemälda tjänsteman utgå, samt hemställer i sådant hänseende,

2:o) att Riksdagen måtte besluta, att 60 § 2 mom. i gällande förordning angående stämpelafgiften skall erhålla följande förändrade lydelse:

»Har anmärkning af särskild enligt 41 § förordnad tjänsteman föranledt, att högre stämpelbelopp, än vid handlingens stämpelbeläggning varit beräknadt, kommit statsverket till godo, utgår anmärkningsarfvode å dessa medel med 15 procent, hvaraf hälften tillfaller denne tjänsteman och hälften advokatfiskalen i hofrätten».

Stockholm den 24 februari 1898.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.